

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A Hirdetvénytől kezdve:	
Egy évre	10 kor.
Három évre	28 .
Kétyben kávéval kezdve:	
Egy évre	20 kor.
Három évre	5 .
Változó példányszámú:	
Egy évre	24 kor.
Három évre	6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetők minden nap a hűlt és
szép újságot kapnak kivétel nélkül.

Előfizetők és hirdetői:
Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kérésre viselkedés
vagy megírására nem vállalunk.

Hirdetők és hirdetői:
Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

Egyes újság ára 5 fillér.

NAGYVÁRAD, augusztus 9.

Czionizmus.

Nép él köztünk, és régi nép, mely felett nyomtalanul röpülnek el a századok. Él ma is ezer év előtti babonáiba süllyedve, melyhez jobban ragaszkodik, mint a földhöz, melyen lakhelyét és boldogulást talál. Hazája régen elveszett, de kőser törvényei és ceremóniái által össze tartja faját s államot alkot az államban. Kereskedelem, törvénykezés, még a katonaság és börtön is megéri és tekintelbe veszi a zsidó ünnepeket és szokásokat.

Anyagias gondolkodásával s némely tekintetek kevésbé vétele folytán hatalomra tett szert minden országban, különösen nálunk a zsidó nép, a század durva realizmusa teljesen érvényre emeli anyagi hatalmukat.

Szervezettségük bámulatos. Ha a világ végén megütnék egy zsidót sir belé száz ország sajtója s egy elítélt francia zsidó kapitányért négy évig tudták holtra untatni az egész világot siralmaikkal.

Ez ma a zsidóság helyzete Európában. Panaszkodni nincs joguk, legfeljebb okuk van, ha a jog egyenlőségen kívül a társadalmi egyenlőséget is a maguk módja szerint kívánják, tudniillik hangadók akarnak lenni. A külső társadalmi életben már ez is megvan, csak a társaságokban nincs meg.

És ezek közt a bámulatos sikerek közt, mikor egyik írójuk joggal és büsz-

kén nevezi őket szétszórtan is diadalmas fajnak, megindul a czionista mozgalom. Nem első e nép történetében.

Ábrahám, ki tisztán tartotta meg az ősi kinyilatkoztatást, isteni parancsra elhagyja ősei lakhelyét s Kaldea délnyugoti részéből elindul a kanaiták földjére, hol testi jelet kap, mely teljesen szeparálja át az ott lakó néptől. Jár aztán ide-oda s az egész országból csak egy röghöz vonzódik, a becsületes pénzen vett temető helyéhez.

Később éhség üt ki a földön és a nép, illetve család, hisz 70 emberből állott, beköltözött Egyiptomba. Négy százötven éven át körülbelül laktak itt s bár hallatlan elnyomásban volt részük, fajukat szeparálva fentartották s pár millióra szaporodtak.

Mózes volt az első czionista. Lelket vert az elaljasodott szolgáló népbe s vitte ki őket czionba. Sajátságos vonás azonban, mely később ismétlődik, hogy a haza gondolata nem igen izgatja őket s az első lázadás Mózes ellen a szálló igévé vált husos fazekak miatt tör ki.

A másik czionista mozgalom Cyrus idejében kezdődött, mikor a fogságba hurczolt Israel és Judának megengedték a haza vonulást.

A mozgalom lelke Zerubabel volt, de bizony csak 40,000 zsidó követte. A többi megfészkelődött Assziriában s a haza, nem izgatta. Még a haza jutottak se ismerték a mi fogalmaink szerinti hazát.

Engedték külön állam gyanánt földjük

közepén Szamariát, teljesen független államok gyanánt a görög gyarmat városokat s ha jól ment dolguk valahol megtelepedtek, privilégiumokat szereztek s mindenkitől gyűlölve, mindenkinek nyakára növe éltek a diasporákon.

Ha Flavius írta iratát olvassuk Apius ellen, akár más vezérczikk volna. Ugyan azok a vádak s ugyan az a rabbulisztika a védelemben.

Julian aposztata csinált még egy czionista mozgalmat, de az már egyáltalán nem sikerült.

Most kezdődött a negyedik. Sikerül-e. Nem hiszem. Nincs a zsidóságban haza iránti érzék, mint a multból is látszik. Teljesen abszorbealta egész érzelmi világát a vallás még a faji érzést is, úgy hogy ha valaki a zsidó vallásból kilép, a zsidó fajból is kilépett. Náluk nincs nemzeti vallás ők vallási nemzetet képviselnek.

Nálunk, hol a választásokat, kereskedelmet, belpolitikát, szociális forradalmat ők irányítják, hol az összes jó vállalatok és szállítások az ő kezükben vannak, hol a mi véren szerzett jogainkat ingyen, érdem nélkül teljesen megkapták, hol a föld népe meg nem élhetvén, kivándorol, mig ők bevándorolnak, hol mindenki pusztul ők szépen tollasodnak; nálunk megáll az ész, hogy mi viheli őket a czionista mozgalomba.

Igaz, hogy imádkoznak érte, hogy az Ur vigye ki őket a szolgáltság földjéről, de azt hiszem ezt nem veszik ők se komo-

„TISZÁNTÚL“ TARCZÁJA.

A doboz.

Írta: Mallin Oedmann.

Mikor a vonat a kis viczinális vasuti vonal legutolsó állomásához közeledett Rex Heathcote kilépett kocsijának peronjára.

Rex Heathcote mag s, karcsú fiatalember volt, barna haja és elegánsan hajlott finom metszésű orra bizonyos határozottságot kölcsönzött arcának, amelyet csak szemének affektált fáradtsága enyhített egy keveset. Rex Heathcote ugyanis szerette ha az emberek egy keveset él tünatnak, fáradtoak nézik.

Különös azonban, de Heathcoteot ezuttal érdekelte az utazás. Már maga az az egy körülmény is az újszerűség csábító erejével hatott rá, hogy szolgálját nem hozta ma ával és az utazást teljesen egyedül tette meg.

— Ez az utolsó kísérletem — mondta barátainak — hogy valami eredetit találjak a világon, — és elment egy kisbbrendű svédországi fürdőhelyre, amely ek legszerényebb penziójában rendelt szobát. Még egy órai utazás és czinál van.

Mikor a vonat a végállomásra befutott, kinyit a szomszodos kocsisajtaja és a szemben levő kocsi peronra egy fiatal hölgy lépett ki, aki egyik kezében egy könnyű utitáskát meg egy esőköpenyt, a másikban pedig több más

apróbb csomaggal egy nagy, kerek fadóbozt tartott. A doboz fedele valódi svéd nemzeti stílusban tartott virágokkal volt éki ve.

Ez a doboz magára vonta Heathcote figyelmét, mert első tekintetre is f-lismerte, hogy az igazi svéd iparművészeti termék. Szer-e volt a a dobozt köz-l-bbről is megszemlélő, ezért hát a kiszállásnál udvariasan segélyére volt a szép fiatal hölgynek, hogy csomagjait az utasokra várakozó kis gőzpropellerre átvihesse.

A dobozt azonban a leány vitte, így hát nem juthatott hozzá. Az utasok már mind elhelyezkedtek a kis hajó fedélzetén, még csak ő és a leány állottak a parton. Heathcote, mindenről megfeledkezve, éppen azon tördődött, hogy milyen módon jusson tehát hozzá ahhoz a különös fadóbozhoz, mert neki azt okvetlenül látnia kellett egész kzelről.

Tépelődéseiből a leány zavarta ki.

— Kérem, ha a gőzhajóval akar tovább menni, akkor ide kell hozatnia gyorsan a csomagjait; — mondta a leány tiszta, cseogó hangon.

A fiatalember azonban válasz helyett tágra nyit szemekkel bámult a leányra. A doboz egy pillanat alatt el volt felejtve, mert sokkal érdekesebb volt az, amit abban az előtte álló leányban vett észre.

Megtalálta benne a svéd nő igazi, tiszta faji típusát.

Karcsú, hajlékony, de mind a mellett erőteljes természet, aranyzóke, s lymes haj, finom bársonyos arczbőr, mely komolyságu, szinte melancbólikus kék szemek, határozott metszésű vérpiros ajkak, amelyeknek élénkségét valami fájdalmas vonás enyhíti.

A leány c-odálkozva nézett a férfire nagy, tiszta szemével.

Azt hitte, hogy az nem értette meg szavait, mert svédül beszélt. Pedig hiszen ő maga is tiszta svéd nyelven ajánlotta fel a kiszállásnál szolgálatait, csak a kiejtése volt egy keveset angolos.

A leány egy pillanatra elhallgatott, aztán ismételte szavait angolul.

— Ah, köszönöm, — mondta a fiatalember, — az én podgyászomról már gondoskodva van.

Beszálltak mind a ketten a kis hajóba és Heathcote egy nevezdórával később tudta, hogy a leányt Ingborg Höjernernek hívják és hogy ő is oda szárdékozik, ahova ő.

Minden érdekelte őt azon a leányon. Komoly, tartózkodó viselkedése, hangjának mély, puha cseengése és . . . no hát igen . . . az a festett f-d-lű fadóboz is érdekelte.

A fedélzetén ültek és a leány — mintha csak egy véletlenségből történt volna — az esőköpenyét rádobta a dobozra, úgy, hogy nem látszott belőle semmi. Heathcote azonban nem

tyan. Valami szimbolikus magyarázatot adnak hozzá.

Hát nem is sikerült a váradi cionista mozgalom, bár ránk férne egy kis csatornázás ezen a téren is. Nagy könnyebbé okozna ha a Cunard Lynie Fiumén keresztül nem csak magyarokat szállítana kifelé, mert nehéz a megélhetés és semmi nélkül még Amerika se fogadja be a kivándorlókat csak mi. Nem értem az itt régóta lakó és némileg hozzánk hasonult zsidóságot. Ennek már van magyar tradíciója és belátja, hogy a nagyvilágon e kívül nincsen számára hely, de a sötét tömeget, a németül gagyogó, más világ felfogásban élő, az előbbieket is gyűlölő csöcselék úgy se közénk való.

Ezek közt bizony lehetne cionistikus mozgalmat csinálni, se nekünk, se a művelt zsidóságnak nem válnék kárára. Egy kis szellőztetés nem ártana. P-y.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, augusztus 9.

Csomó mentelmi ügy a napirenden, ami pikantériák egész sorát jelent. De még ez sem vonzza a képviselőket, éppen csak azok jöttek el, akik soron vannak a képviselőházbajárában és akiknek valami köztük van azokhoz az aktákhoz, amik ott tornyosulnak az előadói székben.

Csupa becsületsértés, rágalmozás, lovagias ügy, de vannak köztük nehezebb természetűek is.

Előnk Perczel Dezső.

A Ház harmadszori olvasásában is elfogadta az állami anyakönyvek módosításáról, Győrsziget átk-bevezetéséről, Budapest törlesztéses kölcsönkötvényéről és a madarak védelméről szóló törvényjavaslatokat.

Egy sereg mentelmi ügy.

Egész csapat mentelmi ügyet tárgyaltak csütán.

Az első affér Baghy Béláé. Az állítólag a bűne, hogy választása előtt Németh József lakatosnak pénzt ígért a szavazásért. A tanu-vallomások egészen eltérnek egymástól, némelyik szerint a képviselőjelölt csak megdöcsörte a lakatos egy vasapuját. A budapesti főügyészség a képviselő kiadatását kérte, a mentelmi bizottság azonban a mentelmi jog felfüggesztését nem javasolta.

Olay Lajos: A tanuk egybehangzó vallomása szerint Baghy vesztegetett, a brák, ügyészség így találja, tehát ki kell adni a kun-szentmártoni kormánypárti képviselőt, akinek mandátuma állítólag százezer forintba került. A képviselőház tekintélyének tartozik azzal, hogy kiadják.

Maróthy László előadó: Megjegyzni, hogy sok a mentő tanu. Ugy látja, hogy a tanuk politikai pártolásuknak megfelelően vallottak s ebből következett a mentelmi bizottság, hogy itt politikai zaklatással állunk szemben.

A Ház nem ad a ki Baghy Bélát. Ballagi Géza és Molecz Dani az ellenzékkel szavaztak.

A rágalmozással vádolt

Sziklay Ede mentelmi jogát nem fűggesztették fel, ellenben a párviald vétségével vádolt Nagy Sándor, Pap Zoltán, Papp Géza, Draskóczy László és Nosz Gyula mentelmi jogait felfüggesztették.

A hadsereg ellen.

Hosszabb vita indult meg Bartha Miklós mentelmi ügyében. Az ügy zsej Bartha egyik cikkében a hadsereg elleni lázítást látott és vádat emelt ellene. A mentelmi bizottság Bartha mentelmi jogainak felfüggesztését javasolta. (Nagy zaj a baloldalon.)

Olay Lajos a cikk felolvasását követeli. (Helyeslés a baloldalon.)

Rákosi Viktor jegyző felolvassa az inkriminált cikket.

A cikknek a kifogásolt része a következő:

»Nem csodálkozom a Boszniában történt katonai fegyveresértékek fölött. Inkább a türelmen csodálkozom. Ha az én szavam minden magyar szívhez elhatol és ha minden megfogadó szavamot, arra kérem őket: szolgálják igaz hűséggel a trónt és a hazát, legyenek vitéztek, becsületesek, önfeláldozók, gyakorolják be magukat a fegyverforgatás minden nemében, a törvényes rendet ne bontsák meg. Föllebbvalóikat tiszteljék, a parancsokat teljesít-

sék, de német szóra ne hallgassanak. De mi lenne, ha valamennyi magyar fia egyszerre nem értené meg a német szót? Fölbojlanék-e a hadsereg? Védteletlenül maradna-e a trón és a haza? Megszegnék-e a pragmatika-szankcióban vállalt kötelezettségeket? Nem! Egyszeren az lenne, hogy magyarul vezérelnék a fiukat és behoznák a magyar szolgálati nyelvet. Lehet, hogy megkísérlelnék a büntetések alkalmazását. Hisz ez szánandó kísérlet volna. Mert százharmincezer legényt nem lehet ám megbüntetni. Ehez nincs elég börtön és nincs elég börtönőr.»

Madarász: Csak a vak nem látja a zaklatást.

Olay Lajos konstatálja, — hogy a cikkben foglaltak igazságot foglalnak magukban, kétségtelen, hogy politikai zaklatás forog fenn.

Kaas Ivor báró: Egy szava sem bujtogató annak a cikknek, nem bujtogítja a katonákat az engedelmesség megtagadására. Egyedül a német szó ellen foglal állást.

A többség elfogadja a mentelmi bizottság javaslatát.

Gyrfy Gyula mentelmi ügyét a Magyarországon közzétett cikke miatt felfüggesztik.

Valasek Jánosét nemzetiségi izgatás miatt szintén kiadják.

Wolfner rágalmozási ügyében megtagadják a kiadást.

Benedek mentelmi ügyét párbaj vétsége miatt felfüggesztik.

Megyaszi Nagy Sándort egy közegészségügyi kihágás ügyben szinte kiadják.

Balogh Mihály mentelmi ügyét párbajvétség miatt felfüggesztik.

Veress Józsefet becsületsértés miatt kiadják.

Baghy Bélát és Lendl Adolfot párbajvétség miatt kiadták.

Zboray Miklóst szinte nem adják ki, azért, hogy egy törvényszéki orvosszakértőt felülbírált.

Ezután Mayer Károly előadó lépett az előadói elnökségre.

Gyrfy Gyulát rágalmozás vétségeért kiadják.

Ernszt Sándort, Horn Aurélt rágalmozásért nem adják ki.

Ernszt ügyénél Olay, Ugron, Kovács Pál követelik, hogy a főszolgabírónak nem volt joga Ernszt beszámolójának a megtartásában megakadályozni, mert a beszámoló hivata-

hirt már ellentállani kíváncsiságának. Kihuzta a dobozt és megnézte.

— Hiszen ez gyönyörű, valóságos remeke a svéd iparművészetnek!

— Oh, nem! — mondta a leány elpirulva — ez csak az én kontárnunkám.

— Ugy? — kérdezte a fiatalember meglepetve — ön ilyen gyönyörűen fest kisasszony? Es mire használja ezt a dobozt ha szabad kérdeznem.

Ezeknél a szavaknál Heathcote már nyugtatni is próbálta a doboz záró készülékét.

— Nem, — nem! — kiáltott a leány és kivéve a dobozt a fiatalember kezéből és ismét az asztalra rejtette. — Kinyitnia nem szabad. Különbösen sincs benne semmi különös, tette hozzá halkán és elpirulva — csak... csak az utra való elemőzsiám van benne.

— Az elemőzsiája? — kérdezte Heathcote tágra nyílt szemekkel. Ez volt a legeredetibb valami, amit életében hallott.

— Igen; — felelt a leány egyszerűen — nagyobb utat tettem meg s ilyenkor mindig viszek magammal utravalót, hogy ne kelljen a vonatról leszállanom, ha megéhezem, mert az unalmas és fárasztó.

A leány nem tartotta szükségesnek azt is megemlíteni, hogy az étkezőkocsikban való ebédelést drágájjá, mert viszonyai az ilyen költséges étkezést meg nem engedik. Heathcote-nak pedig minden egyéb észébe jutott akkor,

csak éppen ez nem. O el volt telve a leány eredetiségével.

— Hojer kisasszony, — mondta végre, mikor egy kicsit magához tért meglepetéséből, — néhány pillanat múlva a parton leszünk. Ön még mindig nem tud egyebet felőlem, csak hogy Rex Heathcote-nak hívna. Ő nem tudja, hogy mi vagyok, és...

— Oh, ön téved! — vágott közbe a leány.

— En igen jól tudom, hogy ön lord Heathcote, hogy ön per-r, az angol felőház tagja, valóságos titkos tanácsos és hogy olyan gazdag, hogy akár egy egész várost is megvásárolhat magának, ha kedve tartja. Amint látja tehát lordságod, — tette hozzá nevetve — igazán nem érdemes már inkognitóba utazni.

— De hát hogy... kiől tudja ön mindezt? — kérdezte a fiatalember meglepetve.

— Legyen nyugodt! — mondta a fiatal leány mosolyogva — nincs a dologban semmi boszorkányság. En történetesen ismerős vagyok a pensio tulajdonosnőjének, ahol megérkezését távratilag jelezte, komornyikja pedig, akit ön ezuttal otthon hagyott, aki azonban úgy látszik nagyon hűséges embere önnek, mert ugyancsak távratilag közölte a tulajdonosnővel az ön személyére vonatkozó adatokat és inkognitóját, hogy álnéve daczára is kellő figyelemben és tiszteletben részesüljön. Ennyi az egész.

— Ah, ugy? — mondta a fiatalember — nos hát így is jól van kisasszony. Legalább teljesen tisztában van személyemmel. Annyi

azonban bizonyos, hogy önhez hasonló eredeti leányt én még nem láttam életemben. Csodálom önt kisasszony!... Mondja, nem akarja a feleségem lenni?...

Heathcote felállott helyéről és levette kalapját a fiatal leány előtt.

A jelenet nem kellett feltűnést, mert a többi utas a kiszálláshoz készülődvén, a csomagjaikkal foglalkoztak.

A leány egy pillanatig néma megütközéssel nézett az előtte álló fiatalemberre, aztán halvány pir szallt az arcába és szeméből büszke láng csapott ki.

— Ön tehát eredetinek, originálisnak tart engemet? — kérdezte végre éles gunnyal hangjában. — Lehet, hogy az is vagyok... Lehet!... Hanem akkor nem vagyunk egymáshoz való, uram, mert a tulajagos origináltság könnyen neveltségessé válik. Egyébiránt — tette hozzá csipős sarkizmussal — ha ön az eredetiek dást olyan nagyon kedvesnek és szeretetreméltónak találja, én a magam részéről nem talalom annak.

Ezzel ő is felállott és hozzáfogott csomagjai rendezéséhez. Heathcote pedig úgy állott a fedélzet közepén, kezében levett kalapjával, — mintha a hetedik menyországból hullott volna le a földre. Nem hitt a saját fülének. Nem akarta elhinni, hogy egy fiatal leány, aki láthatólag szerény anyagi és társadalmi viszonyok között él, neki, Rex Heathcote-nak, a londoni társaság könyvezettét kedvencének, kosarat adhat. Nem, az lehetetlen!...

ies kötelessége a képviselőknek. Abba hatóság nem avatkozhat. (Zajos hegyeslés a baloldalon.)

Mayer Károly kijelenti, hogy ez ügy tárgyalásánál nem foglalhatott a bizottság elvi álláspontot, tisztán objektíve határozott.

Gajdó Géza osztja Olay nézetét, de feltétlen szükségesnek tartja, hogy a hatóság bejelentés folytán tudomást szerezzen a beszámoló megtartásáról.

A Ház elfogadta a bizottsági jelentést.

Luby Gézát kihágási ügye miatt nem adják ki. Hasonló ügyben **Chernel** Györgyöt sem adják ki. Felfüggesztették továbbá Lengyel Zoltán mentelmi ügyét is.

Kubik Béta annak idején egy a Ház tekintélyét sértő közbeszólása miatt megköveit a Házat. A bizottság jelentését egyszerűen tudomásul vették.

Zichy Jenőt kiadják becületsértés miatt.

Hentaller Lajost párbajvisség miatt nem adják ki.

Ivánka Oszkárt, Csávolszkyt pártviadalért, Sándor Pált rágalmazásért, Kaczeliary Györgyöt tiltott játékért kiadják. Ráth E drét pártviadalért, Gál Sándort pártviadalban történt segédkezésként nem adják ki. Telecky Krisztofot takarékpénztári csőd miatt kiadják. Serban Miklós mentelmi ügyét felfüggesztették.

Kaas Ivor báró ellen sajtóper indított meg, egy a „Magyarország”-ban megjelent cikke miatt. A bizottság a vétség elkövetésének kétségtelen bizonyítékát látva, a kiadást javasolja.

Olay Lajos ennél az ügynél úgy, miut a Barthaéval szinte politikai zaklatást lát, nem adja ki Kaast.

Csernoch János azt vitája, hogy „rab-szolgák vagyunk”, nem valódiak a kifjezés, mert ez olyan általános kifejezés, hogy csaknem minden nap használják a politikai életben.

Ujron Gabor mindkét elötte felszólalónak osztja nézetét, nem kell a múlt év szenvedélyeit újból fellobbantani.

Darányi Ferenc hasonló értelemben történt felszólalása után

Eötvös Károly szinte politikai zaklatást lát a dologban, ennél fogva nem tartja helyénvalónak azt, hogy a Ház tudomásul vegye a bizottsági jelentést. Kéri a Ház határozatképességének konstatálását.

Az elöök megszámláltatja a Házat, nem lévén határozatképes, az ülést tíz perczre felfüggeszti.

Felkiállítások a baloldalon: Új párti szép dolog! Ez eddig csak Kubiknak volt természete.

Eötvös Károly: Ti csináltátok, ilyen jelentést nem szabad elfogadni.

Szünet után

A Ház elfogadta Kaas Ivor ügyében a mentelmi bizottság jelentését.

Ezután sorra leírgyalták a még hátralevő összes mentelmi ügyeket. Rigó Ferenc ismeretes sugásáért a mentelmi bizottság a Ház megkövetését indítványozta. De Eötvös és Plósz felszólítása után a Ház napirendre tért felettük.

Vége 2 órakor.

Városi közügyek.

A közgyűlés tárgysorozata.

C-ütorökön ismét tanácskozára gyűl össze Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága.

Lanyha érdeklődésre van kitérés a tárgysorozat is afféle nyári gyűlésre van összeállítva, azonban lehet, hogy csinos vita kerekedik ki a tanácskozás alatt.

A villamostelep igazgatójának beadványa bizonyára vitát fog kelteni. Rámutat ugyanis hogy a villamos vezetékünk nagyon kezdetlegesen van berendezve s 10 000 koronát kér a hiányok pótlására s különösen a kikapcsoló állomások létesítésére. Ez összeg megszavazását javasolja most a tanács.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. A polgármester jelentése az előző havi közigazgatás állapotáról.
2. A közigazgatási bizottság az 1904 év első feléről szóló jelentése.
3. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter leirata Nagyváradon létesítendő iparoktatási intézet tárgyában.
4. A m. kir. belügyminiszter a fő-utca Bémertér Szt. János es Fűzes utcán létesítendő csatornázásra vonatkozó közgyűlési határozatot jóváhagyó leirata.
5. A tanács javaslata Biczok Mihály és neje kártalanítási ügyében.
6. Ugyannak javaslata ifj. Demeter János kártalanítási ügyében.
7. Ugyannak javaslata Biharmegyei gaz-

dasági egyesület által kért telek átengedése ügyében.

8. A tanács javaslata Bary József és neje telkéhez közterület átengedése iránt.

9. A tanács javaslata Hegedűs Rezső és neje közterület átengedése iránt.

10. A tanács javaslata Tátray Lajos telkéhez közterület átengedése iránt.

11. A tanács a községi iskola 1904—1905 tanévre szerkesztett költségvetését beterjeszti.

12. A tanács jelentése a fő-utca Bémertér fűzes utca a Szent-János utca csatornázására megtartott árlelés eredménye.

13. A tanács jelentése a városi villamos mű vezetéken kikapcsoló állomások létesítése tárgyában.

14. A tanács jelentése a város tulajdonát képező Fűzeséri házra megkísérelt árverés eredményéről.

15. A tanács Amánt Béla kérvényét melyben a város tulajdonát képező telekrész átengedése vonatkozó közgyűlési határozat módosítását kéri beterjeszteni.

16. A tanács javaslata Kórház utca közvezési munkálataért a városi pénztárból előlegezett 3522 kor. 77 fillérnek az utadó alaphól leendő visszatérítése iránt.

17. Ugyannak javaslata Szőlős utca közvezési munkálataért a városi pénztárból előlegezett 4622 kor. 06 fillérnek az utadó alaphól leendő visszatérítése iránt.

18. Mendelényi Béla fogalmazó fizetés előleg iránti kérvénye.

19. Márkus István fogalmazó fizetés előleg iránti kérvénye.

20. Novák József számtiszt fizetés előleg iránti kérvénye.

21. Kruzelicz Pál irnok fizetés előleg iránti kérvénye.

21. Bordó Ferenc főjegyző 6. heti szabadság idő engedélyezését kéri.

23. Dr. Istvánffy István aljegyző szabadság-idő meghosszabbítása iránti kérvénye.

24. Szűcs Dezső újabb 4 heti szabadság idő engedélyezése iránti kérvénye.

25. Markus István fogalmazó 4 heti szabadság idő engedélyezése iránti kérvénye.

26. Garay Géza számtiszt 4 heti szabadság idő engedélyezése iránti kérvénye.

27. B. cz Endre irodatiszt 4 heti szabadság idő engedélyezési kérvénye.

28. Tiszti főorvos Krammer Jenő egyete-

Pedig úgy volt. Az a fiatal leány tényleg elutasította az ő komoly házassági ajánlatát. **Mari** Heathcote tényleg komolyan tette azt az ajánlatot. Milyen erődű lett volna, ha nőül veheti azt a fiatal hőlyket, akinek egy órai ismeret-ég után ajánlta fel a kezét és szívet.

Most tehát mind-nek vége van.

Nemán tekintett a fiatal leány után és úgy érezte, hogy egy kicsit jobban fáj neki a dolgok odafejődése, mint amennyire egy személyes kívánság nem teljesülése fájni szokott. Mintha az a szőke leányfej az a sötétkék tiszta szempár mélyebb nyomokat hagyott volna a lelkében, mint azt go dolta volna.

Még soha sem érezte magát olyan kellemetlenül, mint abban a pillanatban. Haragudott az egész világra, a leányra, a f-stett fedeltű f-dobozra, amelyik «bb» a kellemetlen kalandba belecsábította, legfőképpen pedig saját magára. Es hozzá még a hia-ága is meg volt bántva, úgy, hogy egész éjszaka a szemét se hunyta le idegességében.

Másnapra azonban elmúlt a harag s amikor a leányval a terrason találkozott, bocsánatot kért előző napi ügyeile viselkedésért. Arról azonban sejtélme sem volt Heathcote-nak, hogy a leány is virrasztva töltötte el az éjszakát, keservesen sirva afelett, hogy egy egyedül álló, szegény leányt mindenki könnyű játéklárgyává teheti szeszélyeinek és valóságos gyűlölködő pillantásokat vetett a sarokba álló, festett fűdeltű f-dobozra, amelyik minden bájának, keserűségének okozója volt...

Közben egy egész hónap telt el, s Ingeborg Hőjének végetért a szabadsága. Visza kellett térnie a hétköznapi élet munkája mellé. Az utolsó estét azonban még kedvencz helyén az erdőben akarta eltölteni, a százados faóriások alatt, a puha mohágyon.

Csendes, álmodozó léptekkel indult meg szokott sétájára, azt hitte, egyedül lesz az erdő csöndjében gondolataival. Valami mélységes melanchóliát érzett s azt gondolta, hogy jót tesz majd az egyedüllét nyugalma.

Röndes pihenőhelyén azonban ott találta Heathcoteot szivarozva.

A fiatalember a leány közeledtére gyorsan felugrott és eldobta szivarját.

— Tudam, hogy id jön — mondta a fiatalember valami szokatlan komolysággal. — Tudam, hogy idejön s már órák óta várok jövelelére. Valami titkos ösztön mondta meg nekem, hogy őu nem hagyhatja el ezt a vidéket úgy, hogy kedvencz helyét még egyszer, utójára föl ne keresse.

A leány megilletődve nézett a férfi komoly, majd nem ü-nepélyes arcára.

Egy pillanatig mind a ketten hallgattak. A leány egy mezei virág szirmait tépette lassan, mintha csak azt számolgatná: Szeret?... Nem szeret?...

A férfi tekintete csendes gyönyörűséggel nyugodott a leány alakján, aztán haikán megszólalt:

— Emlékszik még, hogy mit mondott nekem az ismeretségtünk legelső napján, —

akkor... akkor, amikor megkértem a kezét?...

A leány némán igent intett és elfordította a fejét.

— Nos, hát akkor igaza volt önnek kisasszony, — folytatta a férfi. — Akkor én nevelésként viselkedtem; esküszöm azonban, hogy ez volt minden bűnöm, rossz szándékaim nem voltak.

Egy pillanatra újra csönd lett, aztán előre-hajlta a férfi egy keveset, hogy a leány arcába tekinthessen és úgy folytatta lágy, behizelgő hangon:

— Akkor eredeti akartam lenni, most azonban... Most szerelmes vagyok, Ingeborg... Egy örökkévalóság óta szeretem magát!... Mondja! Akar a feleségem lenni? — Az én édes kicsi asszonykám?...

A leány felemelte tekintetét és a szemé tele volt könnyel. Hanem azért nevetve kérdezte:

— Még mindig szerelmes az elemőzsiás dobozomba?

Heathcote is mosolygott, de aztán magához vonta a leányt és szenvedélyes hangon antogta:

— Most már nem! A dobozból kiábrándultam — miattad!...

tíz-negy tagból álló családját tisztességesen el tudja tartani. Völgyi szorgalmával annyira kiérdemelte főlebbvalóinak becsülését, hogy néha a telítőtelep vezetését is rá bízta. Vasárnap reggel éjjeli munkából hazatérőben volt, midőn az utcán, lakások előtt egy veszett kutyája megharapta lábát. Völgyi nem gondolta, hogy az állat mily veszedelmes betegségben szenved s így kímésen sebtét még orvoshoz sem ment. Tegnap reggel a szerencsétlen ember felesége arra ébredt fel, hogy ura fojtogatta. Nagy nehezen kiszabadítva magát a feldühödött ember kezei közül segítségért kezdett kiáltani, mire gyermekei felébredtek s anyjuk segítségére siettek. Völgyi azonban felkapta az asztalon fekvő kenyérvágó kést és azzal rontott gyermekeire. Szerencsére még senkit sem sebzett meg addig, mikor a házbellek a nagy lármára berohantok a szobába és lefegyverezték a dühöngő embert, a kit meg kellett kötnöznök. A gyorsan előhívott orvos megállapította, hogy Völgyin — a kutyára marása következtében — kitört a veszettség. A szerencsétlen embert még a tegnapi nap folyamán fűszállították a budapesti Pasteur-intézetbe, hol ápolás alá vették. Csak az Isten különös kegyelmének lehet majd köszönni, ha Völgyit kitűnjék gyógyítani borzalmas betegségéből. A városi betegsegélyző intézet husz hétig gondoskodni fog a szerencsétlen családról, amennyiben a családfelelőseinek felét ki fogja utalványozni. A közönség részvéte általános.

Verekedés áldozata. Lapunk tegnapi számában megemlékezünk a furtai véres verekedésről, melyben több legény súlyosan megsérült. Csapó Sándor, aki legjobban megsérült azóta sebeibe belehalt. Tegnap aztán e miatt Kemény Géza vizsgálóbíró Gáhy Bálint kir. ügyészszel Furtára utazott a sebeibe belehalt legény holttestének felboncolása és a vizsgálat megjejtése végett.

A bor, az utitárs, meg a száskorona. Tóth Mihály szentmártoni gazdaember tegnap Józsa fűt vitte haza Váradról kocsin. Együttléti és viszontlátás öröme, meg a pokoli hőég fokozta szomjuság csillapítására is kissé több szőlőndvet szedtek magukba. Elindulásakor utitársuk is akad Pintér Imre eszavargó személyében. Utközben Tóth Józsefet elnyomta a buzgó ág s a kocsi hátradólvé elaludt. Apja is bóbiskolt, mit aztán a hálátlan utitárs arra használt fel, hogy az alvó gazdazsebéből kiemelte a bugyellárist, amelyben egy ropogós száskorona pihent s aztán meg sem köszönve a szivességet, tovább állott. A rendőrség nyomoz a megugrott értéktároltók után.

Korzó katonák nélkül. A debreczeni helyőrség parancsnoka rendelkezést bocsátott ki felsőbb utasításra, amelyet a katonaság bizonyára elégedetlenül fogad: A parancsnokságok végét fogják szakítani a korzói idillek, mert ezáltal nem engedik meg a bakákok a leányokkal csoportokban való korzózását. Egyenként még járhatnak a hadiak a sétatereken, de nem nagy számmal, mert az ügyeletes őrmester nyomban bejűti őket a kaszárnyába. Ez azt jelenti, hogy a korzóról teljesen eltűnnek a bakák; mert hiszen nem azért jártak ők eddig a sétaterre, mivel sétálásra vágytak, hanem, mert ez volt a legalkalmasabb alkalom Katákkal meg a Marcsákkal való találkozásra — Nagyváradon még nem adtak ki hasonló rendelkezést. Pedig itten is elég kiemelenséget okoznak a katonák és cselédek. Vasárnap délután különösen a Szent László-térnek a Szent László hídtől Kapuczinus utcaig terjedő részét özömlik el a hadiak és cselédek annyira, hogy alig lehet közlekedni. Még inkább borzasztó az a botrányos, trágár viselkedés és beszéd, ami egy-egy helyen délután ezen az úton végbe megy a hadiak és cselédek között.

Agyonlőtt vadászó. Mára László főispán dévai utkárja dr. Bitta Mihály és vadászai kíséretében a R. tyezán elterülő erdőben vadászván, vadörzökre bukkantak. Fel-

szólították őket fegyvertől letételére, mire azok rájuk lőttek. A főispán vadászja szintén lőtt és golyója egy vadörzöt talált, ki rögtön összerogyott. A többiek elmenekültek. Mire orvosi segítség érkezett, a vadörz meg halt. Nevét nem mondotta meg. A csendőrség nyomozása kiderítette, hogy az agyonlőtt vadász nemcsak vadörzössel, de rabással is foglalkozott. Az elmenekült-k valószínűleg krassó-szörönymegyei románok. A nyomozás folyik.

• Az osztálysorsjáték tegnapi húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

90.000 koronát nyert: 1779.
15.000 koronát nyert: 79668
5000 koronát nyert k: 33098, 86550.
2000 koronát nyertek: 12682 89302.
1000 kor. át nyertek: 22094 20413 109065 109628.
500 koronát nyertek: 621 2873 2613 3625 4400 16654 17894 27 75 28504 28599 29505 32286 32599 33046 38000 42605 44995 45700 46486 46555 48538 50518 50898 50960 54477 55813 56038 57797 62945 56091 67111 68792 69694 70117 70233 74118 75507 77445 78071 78678 79286 81577 88759 83769 90686 91376 92900 96044 101832 102076 103361 106714 107832 107519 108864 109389.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

MULATSÁG.

Nyári táncvizsgálat Krasznán. A krasznai ev. ref. vallásu hívek közösen temploma — mely még a tatárjárás előtti időben épült, s csúcsléves építménye a Szilágyiútnak ma is egyik nevezetessége a hívek szaporodása folytán kicsinyé lett s egy új, nagyobbra kell gondoskodni. De a mostani jelen gazdasági viszonyok közt nagyon bajos. Erre legalkalmasabbak a nők. Az ő finom tapasztatuk mindig megtudja mondani, kit hogyan kell az eszmék meggyerni. Így tett Krasznán Kövesdy Zsigmond úrasszony. Egy tábo ba hozta a különböző nézetű, felek közötti híveket. Fáradságot fényes siker koronázta. Augusztus 7-én három megve intelligenciája adott egymásnak találkat Krasznán. A kaszinó tervei kicsinyeknek, szűkeknél bizonyultak a vendégek befogadására. A sok szép asszony, leány valóban gyönyörű látvány volt. Társasban nem volt hiány. A nagyvárad hadapródiskola 35—40 fess hadapródja, tisztjeik vezetésével, kik jelenleg a környéken a terepfelvélt tanulmányozzák, szintén megjelentek. A rendezőségnek voltak kedvesen látott vendégei, hisz ők a mi véreink, hazánk jövő büszkeségei. Ok a mi szeretetünket hasonló szeretettel viszonzóák. Oly jól esett a sok úde arcot látni a táncsteremben. A négyeseket 60 pár tánczolta; a tiszta jóvedelem meghaladja a 600 koronát. (W. Gy.)

Igazságszolgáltatás.

Perlik a várost.

Mikor az országos képviselő választók 1905. évre szóló névjegyzékét közszemlére tették, Stokker József ügyvéd a névjegyzékbe felvette közül 27 ellen felszólt, hogy töröljék őket a felvette sorából, mert törvény értelmében nincs választói jogosultságuk. Hozzáesetben helyt adott a központi választmány a felszólalásnak, de 24 esetben a felszólalást elutasította az indok, hogy felszólalást nem okmányokkal igazolta.

Stokker József fellebezéssel kívánt élni a központi választmány határozata ellen, azért sürgősen kérte a várost, hogy állítsa ki a hozzávaló okmányokat, még pedig a 1874: XXXIII.

t.-cz. 115. § a alapján díj- és bélyegmentesen. De Bordé Ferenc h. polgármester a bizonyítványok fejében 2—2 korona díjat kívánt és így határozott.

Stokker ügyvéd felkereste a polgármestert és bizalmasan kérte, hogy ne kívánja tőle törvény ellen a díjat.

Bordé azonban a városi szabályrendeletre hivatkozva nem tágitott, s azt a tanácsot adta az ügyvédnek, fellebbezze meg a határozatát, ha sérelmesnek véli.

— Azt már nem teszem, mert nem ostem a fejem lágyára, hogy míg elutaznak a fellebbezésem, az alatt leteljen a központi választmány határozata elleni fellebbezés ideje. Azt ugyan nem tételzem fel az urakról, hogy ne tudják azt az elemi jogszabályt, hogy egy városi szabályrendelet nem derogál a törvénynek. Hajlandó vagyok inkább azt hinni, hogy ez egy kicsinyes stikli, amit velem művelnek. Ime itt a bizonyítványokért kívánt 30 korona, de kijelentem e helyütt, hogy ez összeget én tartozatlanul fizetem a város pénztárába s azért még holnap annak visszafizetése iránt beadom a keresetemet.

És lön, amint mondá.

A keresetet ma tárgyalta Kágyi bagatell bíró előtt. — A peres városi pénztár képviselőjében Dús László főügyész elutasítani kérte felperes keresetét, mert a kereseti 30 K-val Bordé Ferenc tartozik, mivel a kiadott végzés az ö törvényellenes cselekménye. Közben is a város erre vonatkozó szabályrendeletét a miniszter jóváhagyta, pedig az tudja a törvényt. Aztán meg nem ez az útja a 30 korona vissza követelésének, mert nem kéri inkább annak visszautalását a város pénztárából.

A védkezésre Stokker avval válaszolt, hogy ő a 30 koronát a város pénztárába fizette, tehát attól követeli vissza. Bordéhoz semmi köze. A szabályrendelet akkor sem árt a törvénynek, ha azt a miniszter jóváhagyta. Azt meg nem teszi, hogy ott kárjen, a hol követeloi van jog.

Kágyi szerette volna, ha megegyeznek; a főügyész ki is fizette volna Bordé nevében a 30 K-t, de Stokker ítéletet kért, mert neki a város adása.

Kéaytelen-kelletlen meghozta hát Kágyi az ítéletet és felperest elutasította keresetével.

Tanulság: A szabályrendelet derogál a törvénynek.

O tempora! O mores!

Szabadlára helyezett pénzeszalók.

Tegnapi híradásunk nyomán tudják olvasóink, hogy Szabó Lajost és Tapasi Józsefet a rendőrség letartóztatta csalás miatt. Szabót és Tapasit már a vizsgáló bíró is kihallgatta s mivel rendes tartózkodási helyük és foglalkozásuk van, még a tegnapi napon szabadlára helyezte őket. Az ügyész hozzájárult a vizsgálóbíró intézkedéséhez.

TAVIRATOK.

A háboru.

Washington, aug. 9. Ahogy most kitűdött a nemzetközözet, amelyet Hay államtitkár június 12 én a semleges nemzeteknek a kelet-ázsiai háboru alatt való jogaira vonatkozólag körtáviratban küldött meg az európai és

Egy-két középiskolát végzett
fiu

tanulónak

felvétetik a
Szt. László nyomdában.

A székelgyöldi ásványvizek páratlanja

„Rápáti“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuviz
mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívü-
dús, főleg kötött szén-sav-tartalma és kellemes ízű
folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési-
zeleti nehéz
egségeknel, vese-, gyomorbeli bajokban, gyuladós h-
lyag, köszvényes bántalmak és vérszegénység ellen stb

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborviz!

Mint a belszervezet betegségei ellen legkelleme-
sebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító
szert, úgy is, mint páratlan élvezeti italt, a „Rápáti
ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ivónak
rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

A „Rápáti viz“ minden jobb fűszerkereskedésben és
vendéglőben kapható.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Részvénytökeje teljesen befizetett félmillió kor.

Betéteket elfogad előnyös feltételek mellett könyvecskékre vagy
folyószámlára.

Leszámitol magán- és üzleti-váltókat a legmérsékeltőbb kamat-
láb alkalmazása mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra *zálogkölcsön* vagy *folyó számla*
alakjában.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapírokat és bevált értékpapír
szelvényeket és sorsolt értékeket.

Kézi zálogosztályában (Kossuth Lajos-utca 4 sz. földszint) pénz
előleget nyújt *arany és ezüst tárgyakra* valamint *mindentemü ingósá-
gokra* a törvény által megszabott kamat mellett

Rövid vagy hosszabb lejáratu közönséges vagy törlesztéses jelzálog

kölcsönöket nyújt

ház és földbirtokokra

esetleg drága kamatozásu kölcsönöket konvertál 500 koronától kezdve

10—50 évi visszafizetésre a legolcsóbb kamat és tőketörlesztési hányad

831

mellett, gyors lebonyolítással.

TELEFON: Iroda 67.
Gyártelep 465.

TELEFON: Iroda 67.
Gyártelep 465.

Cementárugyár, betonépítési, csatornázási és aszfaltiparvállalat

ROSENBERG IZSÓ

Iroda:
Kossuth Lajos-utca 3.

N a g y v á r a d.

Gyártelep:
Kert-utca 10. szám

Elvállal mindennemü betonépítési, csatornázási, aszfaltozási, gránit- és márványteraszok
munkálatokat.

Betonmunkálatok: védgát, fal- és gépalapzatok, me-
denczék, járdák, csatornák, szökő-
kutak, zsilipek, hidak és átereszek o o o o o

Cementárugyártás: Egyszerü és színes cementlapok,
csatornacsövek, lépcsők, fedőla-
pok, esővizfolyókák, fürdőkádak, szarvasmarha jászolok,
mindenféle műkövek. o o o o o o o o o

Gránit és márvány egyszerü és diszes kivitelben

Terazzo-munkálatok: Szabad. sodronybetétesek
repedésmentes módszer

Aszfaltozások: Kapualjak, udvarok, pinczék, járdák
aszfaltozása. o o o o o

Elszigetelések aszfaltbitumennel.

**Nedves lakások és pinczék vízmentesítése és gyökeres
szárasszá tétele.**

**Diszes fal- és keramitburkolatok a legjutányosabban
lesznek elvállalva.**

Költségvetés ingyen és bérmentve.

662

Mindentemü építkezési anyagok nagyraktára.

Beocsini Cementgyári Unio kizárólagos és főraktára. Beocsini Román és Portlandcement. Egresi szobrász és alabástrom gipsz. Valódi
aszfalt fedellemezek. Kátrány fedellemezek. Aszfalt elszigetelő lemezek. Carbolineum. Tinctoral. Menyezet nádfonat

J u t á n y o s á r a k !

Arak minden vasutállomásra!

A
„Központi Takarékpénztár“ rész-
vénytársaság

Nagyvárad, Olaszi

Színház- és Szilágyi-Dezso-utca sarkán Adorján Emil ház

Törlesztéses

jelzálogkölcsonöket nyujt

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi
visszafizetésre.

A kölcsönöket a legolcsóbb kamatláb mellett folyósítjuk és a legrövidebb idő alatt bonyolítjuk le.

A törlesztéses kölcsönöket záloglevél alapján nyújtjuk, azonban a záloglevelet teljes névértékben számoljuk el, azaz a kölcsön teljes összegben fizettetik ki.

Drogya kamatozásu kölcsönök helyett olcsóbb kamatozásu kölcsönöket bélyeg és illeték mentesen nyujtunk.

Kölcsönöknél hiteles telekkönyvi kivonat, hiteles telekkönyvi birtokiv, esetleg községi becsü bizonyítvány beküldése elegendő.

A „Központi Takarékpénztár“
részvénytársaság.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Ezelőtt REISZ és PORJESZ.

Május elsejétől fogva

Szent László-tér, a holdas templom mellett.

Saját készítésű elegáns asztalos és kárpitos

BUTOROK

modern stílusban, gazdag választékban, gyárban.

Szilid, szabott árak!

Hirdetmény.

A
Nagyváradai Hitelbank Részvénytársaság“
(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett 5%-os kamatot összeg után fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Jelzálogokra kölcsönöket nyujt. Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

AZ igazgatóság.

397

Gyomor bajosok figyelmébe!

Mindazok, kik hűlés, gyomormegterhelés, igen meleg vagy igen hideg és rossz, vagy nebezen emészthető eledel, ugy rendetlen életmód által

gyomorphűlés, gyomorgöres, gyomor baj, nehéz emésztés, elnyálkásodás

bajokban szenvednek, ajánljuk az alábbi, igen jó és hathatós szert, mely már évek óta használatban van. Ez a híres

vértisztító és emésztést elősegítő

Ullrich Hubert-féle növény-bor.

Ezen növény-bor kitűnő gyógyhatásu növényekből és jó borból van készítve erősíti s eleveníti az embernek az egész emésztő szervezetét anélkül, hogy hajtószer lenne. A növény-bor tisztítja a vért minden rossz és betegséget okozó elemektől és elősegíti az új vér képzését.

A növény-bor idejekoráni használata által a gyomor bajokat még csírájukban elfojtja. Ezen szer az összes ilyen fajta szerek felett áll. Fejfájás, felbőgös, gyomorgöres, szélszorulás émelygés, hányás, mely idült gyomorfájásoknál nagy mértékben lépnek fel, ezen szer egy, szeri használata után megszűnnek.

Székszorulás és annak kellemetlen következményei, u. m.: **szorongatás, bél-göresök, szívdobogás, álmatlanság, továbbá vértödulás** a májban, lépben és aranyér bántalmak ezen kitűnő gyógyhatásu növény-bor használata által gyorsan és fájdalom nélkül megszűnnek.

E növény-bor megakadályozza az emészthetelenséget, előmozdítja az emésztési képességet és eltávolít könnyen székelés által minden rossz anyagot a gyomor- és belekből.

A sápadt, sovány kinézés, vérszegénység, gyengeség rendszerint rossz emésztés következménye hiányos vérképzés és a májbeteg állapotából ered. Teljes étvágytalanság, álmatlan éjék, idegfeszítések, lehangoltságok, álmatlanságok, főfájások a betegeket sokszor leverik.

A növény-bor a gyenge életerőnek új elemet ad. A növény-bor emeli az étvágyat, növeli az emésztést és táplálkozást, új erőt és életet ad.

Számtalan elismerő- és köszönő-levelek adnak erről bizonyosságot.

Ezen növény-bor kapható üvegekben 3 és 4 koronáért Nagyvárad, Püspöki, Csátár, Bihar, Körös-Tarján, Bereg-Böszörmény, Mező-Keresztes, Komádi, Zsadány, Marcziháza, Nagy-Szalonta, Tenke, Rossia, Rév, Szilágy-Somlyó, Kémer, Margitta, Székelyhid, Szalárd, Bihar-Dicszeg, Nagy-Léta, Pocsaj, Kiss-Marja, Konyár, Hosszu-Pályi, Derecske, Berettyó-Ujfalu, Zsáka, Csökmő, Szeghalom, Vésztő, Okány, Sarkad, Kötgyán, Gyula, Doboz, Békés, Békés-Csaba stb. stb. — Kapható még Ausztria és Magyarország összes nagyobb és kisebb városok összes gyógyszer-táraiban.

Továbbá a gyógyszer-tárak Nagyváradon küldenek 3 és több üveggel ezen növény-borba Ausztria és Magyarország összes helységeibe **eredeti árakon.**

84

Utánzásoktól őrizkedni!!

Tessék mindig az „Ullrich Hubert-féle növény-bort“ kérni.

KALENDA JÁNOS

varrógép- és kerékpár-raktára

Nagyváradon, Szent László-tér,

holdas templom mellett.

A legujabb Puch és Helical kerékpárok

és kerékpár alkatrészek megérkeztek.

Kerékpárok és varrógépek javítása jutányosan
eszközöltetik.

Mindennemű varrógépek és varrógép alkatrészek
nagy raktára.